

Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag, 18 oktober 2021

Betreft: brandbrief: structurele verhoging infrastructuurbudget onontbeerlijk voor opgaven van deze tijd

Geachte onderhandelaars,

De komende periode onderhandelt u over de totstandkoming van een nieuw Regeerakkoord. De grote opgaven van deze tijd, zoals klimaat, stikstof, wonen en infrastructuur liggen op tafel en worden in samenhang besproken. Als partijen uit de mobiliteitssector juichen wij deze integrale aanpak, met infrastructuur als onderdeel daarvan, toe. Toch zien wij het als een reëel risico dat alleen eenmalige, maar geen structurele, investeringen worden gedaan. Dat baart ons grote zorgen. De aard van de mobiliteitsopgave is namelijk ongekend.

Ten eerste kampen we met grote tekorten voor beheer, onderhoud, vervanging en renovatie. Daarnaast ligt er een grote opgave om te investeren in de mobiliteit van de toekomst. Er komen tot 2030 1 miljoen woningen bij en tot 2040 meer dan 1,5 miljoen Nederlanders. We kampen met een verduurzamings- en stikstofopgave. Daarnaast draagt goede bereikbaarheid bij aan de BBP-groei in Nederland en is het een van de sleutels voor een inclusieve samenleving.

Integrale Mobiliteitsanalyse: groei zet ondanks corona door

De recent verschenen Integrale Mobiliteitsanalyse (IMA) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat toont aan dat de mobiliteitsbehoefte en het aantal verplaatsingen ondanks corona de komende decennia met tientallen procenten toenemen. Voor autoverkeer tussen -6% en +32%, voor trein tussen de +18% en +40%, voor bus, tram en metro tussen de +13% en +29%, met grote uitschieters in stedelijk gebied – waar de congestie het grootst is en waar de bevolkingsgroei veruit het sterkst zal zijn. Eenzelfde beeld is voor het goederenvervoer voorzien: over de weg 5% - 27%, per spoor 32% - 55%, via binnenvaart 6% - 20% tot 2040. Naast de grote uitdagingen in de beheer- en onderhoudsopgaven moeten dus ook de infraknelpunten worden opgelost om deze groei te kunnen faciliteren. En om betere en snellere verbindingen te realiseren: tussen de landsdelen, van en naar de Randstad, binnen stedelijk gebied. Maar ook naar het buitenland, o.a. ten behoeve van de logistieke hubfunctie van Nederland in Europa.

De instandhoudingsopgave is de komende jaren groter dan het beschikbare budget. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat komt jaarlijks meer dan 1 miljard tekort. De investeringen in de infrastructuur van de toekomst vragen nog eens 3 miljard per jaar tot 2040. We weten dat dit forse bedragen zijn. Maar het infrastructuurbudget is het afgelopen decennium afgeknepen en bij allerlei opgaven een sluitpost geweest. Terwijl de vraag enorm toenam, groeiden de budgetten niet of nauwelijks mee. Het budget beschikbaar voor mobiliteit en bereikbaarheid als percentage van het BBP is fors geslonken. Steeds zijn we bezig om het ene gat met het andere te dichten. We zien al hoe dit de maatschappij opbreekt met de afsluiting van de A12, de problemen rond de Haringvlietbrug en instortende Amsterdamse kademuren. Als we nu niets doen, gaan dit soort taferelen zich vaker en op onvoorspelbaarder momenten voordoen, tegen oplopende kosten. Op de weg, op het spoor, in het OV en op het fietspad.

Dit kan zo niet langer. We roepen u dan ook op om niet incidenteel, maar structureel meer middelen vrij te maken.

Dus doorgaan met de MIRT-plannen én structureel budget vrijmaken voor onderhoud en nieuwe aanleg. Doen we dat niet, dan loopt de woningbouwopgave vast, missen we kansen in de klimaattransitie en lopen we economische groei mis. Het is tijd dat het nieuwe kabinet een been bijtrekt en nu met een ambitieuze beheer-, onderhouds- en investeringsagenda komt. De brede welvaart in Nederland staat op het spel.

Eerder stuurden we u al onze inzet voor het Regeerakkoord, deze vindt u als bijlage. Mocht u naar aanleiding van dit schrijven nog vragen of opmerkingen hebben, dan zijn we daartoe altijd bereid.

Met vriendelijke groet,

Dr. Steven van Eijck, voorzitter
Voorzitter Mobiliteitsalliantie
Voorzitter RAI Vereniging

Drs. Marjan Rintel
Vice-voorzitter Mobiliteitsalliantie
President-directeur NS